

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Rácz József ügyvéd (**cím**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek, a dr. ... (**I. rendű alperes címe**) által képviselt I.rendű alperes neve(**I. rendű alperes címe**) I. rendű, az **II. rendű alperesi képviselő (cím)** által képviselt II.rendű alperes neve(**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperesek ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2018. február 22. napján meghozott 22.P.21.501/2016/44. számú rész-közbenső ítélete ellen a felperes részéről 46., a II. rendű alperes részéről 45. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletét a II. rendű alperes felelősségét megállapító részében megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja. A felperes perköltség fizetési kötelezettségét mellőzi, az ítélet további rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására fizessen meg az államnak 2.548.000 (Kétmillió-ötszáznegyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2007. június 1-jén a felperes hitelszerződést kötött az ... Nyrt.-vel. A pénzügyintézet a felperesnek egy üzleti repülésre alkalmas repülőgép megvásárlására és a repülési tevékenység beindításának finanszírozására 585.184 euró kölcsönt nyújtott, amelyet 2007. december 31. napjától 2012. június 30. napjáig az előírt részletekben kellett visszafizetni. A szerződő felek a szerződésből eredő kötelezettség teljesítésére biztosítékként a vásárolandó repülőgépre, a felperesi társaság tagjainak üzletrészére, valamint a **k.-i M.** út 1. szám alatti ingatlanra jelzálogjogot alapítottak. A felperes megvásárolta a ... lajstromjelű ... típusú, ... gyártási számú repülőgépet.

A ... Főügyészség különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen, jelentős értékre elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt nyomozást folytatott **H.Gy.** és társai ellen. A nyomozás során a nyomozó hatóság a 2009. szeptember 30. napján meghozott .../2007. számú határozatával biztosítási intézkedésként elrendelte a felperes tulajdonában lévő repülőgép, valamint a ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsi zár alá vételét. A határozat indokolása szerint, a rendelkezésre álló adatok alapján valószínűsíthető, hogy **H.Gy.** a felperesi társaságban többségi tulajdonrészrel

rendelkező offshore cégen keresztül, valamint a kft. egyik tulajdonosának üzletrésze biztosításához nyújtott pénzösszeg kapcsán anyagi érdekeltséggel bír, mert a rendelkező részben megjelölt vagyontárgyak megvásárlásához 2007. és 2008. évben jelentős pénzösszegeket adott. Figyelemmel arra, hogy a zár alá vétel feltételeinek fennállása valószínűsíthető, illetve megalapozottan feltehető, hogy a terhelt és a vele kapcsolatot tartó személyek a megjelölt vagyontárgyak, illetve az azokhoz szolgáltatott anyagi eszközök büntetőeljárás előli elvonását akár a kft. üzletrészenek értékesítése útján megkísérlik, a nyomozó hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. E határozat alapján a N. Hatóság az állami légijármű lajstromba a biztosítási intézkedést bejegyezte. A határozat ellen a felperes panaszt nyújtott be, melyet a I.rendű alperes nevea 2009. október 27. napján meghozott Kf.5252/2006/262. számú határozatával elutasított.

A nyomozó hatóság 2009. október 8-án a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt kezdeményezte **H.Gy.** gyanúsított vonatkozásában több, különböző személy tulajdonában álló vagyontárgy zár alá vételét. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. október 28. napján meghozott 9.Bny.44247/2009/2. számú végzésével többek között a felperes tulajdonában álló repülőgép és a ... forgalmi rendszámú ... személygépkocsi tekintetében a zár alá vételt elrendelte azzal, hogy a végzést, annak jogerőre emelkedését követően, a zár alá vétel foganatosítása végett megküldi az illetékes megyei Végrehajtók Irodájának. A felperes fellebbezése folytán a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2009. december 2. napján meghozott 30.Bnf.2874/2009/2. számú végzésével a Pesti Központi Kerületi Bíróság végzését helybenhagyta.

A F. Végrehajtók Irodája a 2009. december 11-i foglalási jegyzőkönyvben a felperes tulajdonában álló repülőgépet lefoglalta, felhívta a nyilvántartó hatóságot a légi jármű forgalomból való kivonására, továbbá felhívta az adóst, hogy a forgalomban való részvételre jogosító okmányokat, a légi jármű törzskönyvét az illetékes hatóságnál adja le.

A P. Bíróság Végrehajtók Irodája a 2009. december 15. napján kelt foglalási jegyzőkönyvben a felperes tulajdonában álló repülőgép tekintetében felkérte a légügyi igazgatóságot a szükséges intézkedések megtételére a zár alá vétel tényének nyilvántartásba való bejegyzéséhez.

A F. Végrehajtók Irodája intézkedésével szemben a felperes, a ... Főügyészség és az ... Nyrt. végrehajtási kifogást terjesztettek elő, sérelmezve a repülőgép lefoglalását. A felperes kifogásában hivatkozott arra, hogy a lefoglalt repülőgép foglalkozása egyetlen eszköze és mivel az nem gépjármű, a Vht. 90. § (1) bekezdés a) pontja értelmében mentes a foglalás alól. Előadta továbbá, hogy a lefoglalt ingóság nagy összegű tárolási és őrzési költsége miatt nem tud eleget tenni az őrzési kötelezettségének, ha a repülőgép, mint termelőeszköz nem repülhet. A ... Főügyészség kifogásában utalt arra, hogy a P. Bírósági Végrehajtók Irodája az általa felvett jegyzőkönyvben a repülőgép zár alá vételét már rögzítette és intézkedett nyilvántartásba való bevezetéséről. Ezzel egyidejűleg kapta meg a F. Végrehajtók Irodájának foglalási jegyzőkönyvét, ami ugyanezen repülőgép tekintetében felhívta a nyilvántartó hatóságot a légi jármű forgalomból való kivonására, valamint a tulajdonost a forgalomban való részvételre jogosító okmányok és a légi jármű törzskönyvének leadására. A zár alá vétel a büntetőeljárás törvény szerint a tulajdonosi jogok közül csak a rendelkezési jogot függeszti fel, így az adott vagyontárgy nem adható el, nem terhelhető meg, ugyanakkor a birtoklást, a használatot és a hasznok szedését nem akadályozza. A repülőgép forgalomból történő kivonása egyrészt ellentétes a zár alá vétel büntetőjogi szabályozásával és rendeltetésével, másrészt a vagyontárgy tulajdonosának indokolatlan és aránytalan joghátrányt jelent. A végrehajtói intézkedés ráadásul jelen esetben a repülőgépre felvett jelentős összegű banki hitel visszafizetését is ellehetetleníti. Az ... Bank Nyrt. hivatkozása szerint, a végrehajtó részéről a repülőgép forgalomból való kivonása törvénysértő, mert a büntetőeljárás törvény alapján a zár alá vétel a tulajdonosi jogok közül csak a rendelkezési jogot korlátozza. A felperessel hitelkapcsolatban áll, a részére folyósított

hitel célja a repülőgép megvásárlása volt, és a gép működtetése jelenti a hitel visszafizetésének lehetőségét.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a végrehajtási kifogásokat a .../2009. ügyszám alatt az 5., 6. és 19. sorszámú (2010. január 29-én, március 2-án és április 26-án meghozott) végzéseivel elutasította. A végzések ellen a felperes és a ... Főügyészség terjesztettek elő fellebbezést. A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2010. május 14. napján meghozott 43.Pkfv.634,096/2010/2. számú végzésével a felperes, a 2010. szeptember 15. napján hozott 43.Pkfv.637.312/2010/2. számú végzésével a ... Főügyészség fellebbezésével támadott elsőfokú határozatokat helybenhagyta.

A ... Főügyészség 2010. október 29-én nyújtott be a bírósághoz vádiratot **H.Gy.** és társaival szemben. A II.rendű alperes neve az ügyben 2012. február 24. napján meghozott 15.B.1492/2010/306. számú ítéletében **H.Gy.** II. rendű vádlottat egyes vádpontok szerinti cselekményekben bűnösnek mondta ki és vele szemben büntetést szabott ki, a további vádpontok szerinti bűncselekmények vádja alól felmentette, és többek között rendelkezett a felperes tulajdonában álló repülőgép zár alá vételének megszüntetéséről. A Szegedi Ítéltábla a 2013. október 10-én meghozott Bf.II.151/2013/34. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet **H.Gy.** vonatkozásában részben, bűnössége megállapítása és büntetése, valamint az őt terhelő kártérítés körében változtatta meg. Az ítélet indokolásából kitűnően, az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést, ami **H.Gy.** terhére kizárólag további bűncselekményekben való bűnössége megállapítására, vele szemben hosszabb tartamú börtönbüntetés, közügyektől eltiltás, valamint magasabb összegű pénzmellékbüntetés kiszabására irányult. Ebből következően, a fellebbezés az elsőfokú ítéletnek a felperesi repülőgép zár alá való feloldására vonatkozó rendelkezésére nem terjedt ki, melyre tekintettel azt a büntetőeljárásban hozott további határozatok sem érintették.

A II.rendű alperes nevei Végrehajtó a 2014. augusztus 12-én kelt .../2009/34. számú iratával intézkedett a felperesi légi jármű tekintetében a foglalás és a zár alá vétel feloldásáról, a repülőgép adós részére való visszaadásáról.

A felperes a 2015. június 29-én kelt levelében az alpereseket kártérítés megfizetésére szólította fel. Utalt arra, hogy a repülőgép forgalomból való kivonásával 2010. november 30-tól 82.344.750 forint, ezt követően 2010. november 30-tól 82.344.750 forint, 92.820,36 euró + 343.055 euró + 417,69 euró + 83,54 euró, összesen 93.665,14 euró kára merült fel, amit kamatokkal együtt kért megtéríteni. Hivatkozott arra, hogy a tulajdonában álló repülőgép a lefoglalást követően öt évig üzemben kívül állt, mely idő alatt a felperes a kötelező időszakos karbantartásokat és szervizelést nem tudta elvégeztetni, melyek hiányában a repülőgépet visszafordíthatatlan műszaki károsodás érte és annak kiadásakor már csak roncsértéket képviselt. Emellett az ... Nyrt. a kölcsönszerződést felmondta, melyből eredően felperesnek további kárai merültek fel.

Az alperesek a bejelentett kártérítési igényt elutasították.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdései, valamint a 339. §-a alapján a repülőgép bűnügyi zárlata következtében, a forgalomból való kivonása és nem megfelelő őrzése miatt okozott kárként 925.000 amerikai dollár és annak 2014. augusztus 12. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Ez a repülőgép forgalomból való kivonása és nem megfelelő őrzése miatti értékvesztés, ami a keresetlevél benyújtásakor fennálló MNB középárfolyam (1 USD = 276,350 forint) alapján 252.848.750 forint. Ezen túlmenően a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek:

- 92.820,36 eurót és annak a mindenkori három hónapos EUROIGOR + 3% kamatfelárral számított kamatát, továbbá 2010. június 2-től + 6% késedelmi kamatát, valamint 92.820,36 euró kölcsön után évi 0,5%-os kezelési költséget, ügyleti és késedelmi kamat jogcímén 57.730,83 eurót, költségként 83,54 eurót, továbbá 1.050.986 forint egyéb nyilvántartott egyéb költséget,
- hitelgarancia jogcímén kifizetett 82.104.750 forint tőkét és annak 2010. november 2-től a Ptk. 300/A. §-ban a gazdálkodó szervezetekre meghatározott késedelmi kamatát,
- a tagi kölcsönrel összefüggésben 79.314.993 forint tőkét és annak 2014. augusztus 5-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát,
- nem vagyoni kártérítés jogcímén 10.000.000 forintot és annak 2014. július 1-től járó késedelmi kamatát,
- elmaradt vagyoni előnyként 20.000.000 forintot és annak 2012. január 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát.

A II. rendű alperessel szemben önállóan érvényesített követelés tekintetében a felperes hivatkozott arra, hogy a lefoglalt repülőgép tekintetében jelentős értékvesztés következett be. 2010. április 2-án a felperes bejelentette a bírósági végrehajtnak, hogy a lefoglalt és a forgalomból kivont vagyontárgyak állagmegóvását, őrzését a továbbiakban nem tudja vállalni, ezért kérte, hogy a végrehajtó intézkedjen a vagyontárgyak további őrzésének biztosításáról. A végrehajtó nem gondoskodott a repülőgép megfelelő karbantartásáról és állagmegóvásáról, nem végeztette el az előírt szervizeket, ezért nem úgy járt el, ahogy azt a jogszabályok előírják számára, melynek folytán a felperest jelentős kár érte. A repülőgép állapota a természetes mértéknél nagyobb arányban romlott le, mert a lefoglalás ideje alatt a szabad ég alatt állt, ezért az ennek következtében bekövetkezett károkért a II. rendű alperes tartozik felelősséggel. A mulasztáson alapuló károkozás 2014. augusztus 12-én szűnt meg, melyből következően az igényérvényesítéskor a felperesi követelés elévülése még nem következett be. A felperes a biztosítási intézkedés és a bűnügyi zárlat elrendelése, majd a lefoglalás ellen jogorvoslattal élt, ennek ellenére kára nem volt elhárítható.

Az alperesek a repülőgéppel kapcsolatban nem úgy jártak el, ahogy az általában elvárható, ezért az ezzel okozott kárért a Ptk. 344. §-a alapján egyetemlegesen felelnek. Az I. rendű alperes részéről károkozó magatartás a zár alá vétel indítványozása volt, mellyel kapcsolatos kárigény elévülését megszakította az, hogy a bírósági szakban ismételten indítványozta a zár alá vétel változatlan fenntartását. A felperes nem volt a büntetőeljárás alanya, ezért számára az, hogy az alperesek jogellenesen jártak el, csak a büntetőeljárásban hozott jogerős ítélet alapján volt megállapítható. Ezzel bizonyosodott be, miszerint az a gyanú, hogy **H.Gy.** bűncselekménnyel szerzett vagyonából lett vásárolva a repülőgép, nem volt megalapozott, ezért a jogerős ítélet meghozataláig a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa a károkozó személyét. A II. rendű alperes részéről károkozó magatartás egyrészt a bírósági végrehajtó tevékenysége volt, továbbá az, hogy a II. rendű alperes elutasította a benyújtott végrehajtási kifogást, illetve az az ellen előterjesztett fellebbezést. A kár akkor következett be, amikor 2010. május 14-én a II. rendű alperes jogerősen elutasította a legutolsó, az ügyben benyújtott végrehajtási kifogás tárgyában hozott határozat elleni fellebbezést. A követelés elévülését megszakította az, hogy a II. rendű alperes 2011. április 7-én jóváhagyta a 15.B.1492/2010/80. számú végzésével a zár alá vételt a polgári jogi igény biztosítására is, melyről a felperest nem értesítette és részére jogorvoslati lehetőséget sem biztosított.

A károkozó magatartások folytán az ... Nyrt. a felperessel kötött kölcsönszerződést felmondta, melyből eredően a felperest jelentős kár érte. Ezen túlmenően a felperesi társaság egyik tagja folyamatosan tagi kölcsönöket nyújtott a felperesnek a működéshez (30.400.000 forint és 156.238 euró), amelyek visszafizetése 2014. augusztus 4-én volt esedékes. 313,08 forint árfolyam alapulvételével a tagi kölcsönökből eredő felperesi tartozás összértéke 79.314.993 forint volt. A felperes működése érdekében, a repülőgép lefoglalása miatt szorult e kölcsönökre, ezért kárként az alperesek azok megtérítésére kötelesek.

A repülőgép lefoglalására tekintettel a felperes nem tudta jövedelemszerző tevékenységét folytatni, ezért az alperesek magatartása folytán bevételtől esett el. Az elmaradt bevétele 2010. és 2011. évekre 220.000.000 forint, amely alapján a felperes elmaradt vagyoni előnye 9-10%-os haszonnal számolva 20.000.000 forint, aminek megtérítésére az alperesek egyetemlegesen kötelesek azzal, hogy a felróhatóság aránya az I. rendű alperes terhére 25%, a II. rendű alperes terhére 75%.

A felperes nem vagyoni kárigényét arra alapította, hogy a felperesi cég a „**H.** ügy” miatt 2009-2014. közötti időszakban olyan negatív sajtófigyelmet kapott, ami az alpereseknek volt köszönhető, az ügyben való kiszivárogtatások miatt. 2011. április 9-án az **O.** közölt egy cikket, „**cikk címe**” címmel, ami a vádiratra és az I. rendű alperes 2009-es nyilatkozatára utal. Ebben az időben a felperesi cég az ismertett körülmények miatt már nem végzett tevékenységet, de a jövő reményében fenn kellett azt tartani. A **...-ban** megjelent cikk egy lehallgatási jegyzőkönyvre utal, mely szerint „...”. Ezzel összefüggésben igencsak kérdéses, hogy hogyan kerültek a lap birtokába a lehallgatási jegyzőkönyvek, és hogyan került ki a repülőgép vételéről kapcsolatos információ és miért nyilatkozott úgy a nyomozó hatóság, hogy a repülőgép vételére korrupciós bűncselekményből származik. Nyilvánvaló, hogy a sajtóhoz az adott információk az alperesektől kerültek ki, amelyek a birtokukban lévő okiratokra utalnak, az azonban nem állapítható meg, hogy az alperesek közül kinek és milyen érdekkörében merült fel a titoksértés, ezért egyetemlegesen kötelesek az ezzel okozott kárt megtéríteni. A közzétett információk ugyanis megsértették a felperes jóhírnevét, üzleti titkait és terhére olyan információk szivárogtak ki, amelyek később a jogerős ítélet alapján nem nyertek bizonyítást.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes a keresettel szemben elsődlegesen az érvényesített követelések elévülésére hivatkozott. A felperes eredeti kereseti kérelmében a repülőgép bűnügyi zárlatát követő forgalomból való kivonásával okozott kár után 2009. december 11-től igényelt kamatot, melyből következően a károkozást is erre az időpontra tette, melyhez képest perbeli igényét az elévülési idő lejártát követően érvényesítette. Utóbb keresetét módosítva, az őt ért károsodás bekövetkezésének időpontjaként már 2010. április 12-ét jelölte meg, melyhez képest az elévülési idő szintén a keresetlevél benyújtását megelőzően, 2015. április 12-én lejárt. Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik, akkor is, ha a károsult a károsodásról csak később szerez tudomást. A felperes 2015. július 1-jén jelentette be kárigényét a I. rendű alperes nevében, majd 2016. június 27-én nyújtotta be a keresetet, ebből következően igénye érvényesítésével elkészt.

Érdemi védekezése szerint a kereset alaptalan. A repülőgép zár alá vétele indokolt és törvényes volt. A nyomozó hatóság minden törvényes eszközt igénybe vett annak érdekében, hogy a felperes a repülőgépet rendeltetésszerűen használhassa. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) egyes rendelkezései azonban nem voltak teljesen szinkronban a büntetőeljárás törvény zár alá vételére vonatkozó szabályaival. A Be. 159. § (1) bekezdése alapján a zár alá vétel csak a vagyontárgy feletti rendelkezési jogot függeszti fel, míg a Vht. szabályai a zár alá vett jármű jogszerű használatát is kizárják. A jogszabályi inkohereciából adódó probléma megoldása, a törvényi rendelkezések összhangjának megteremtése nem a jogalkalmazói feladat. A felperes hivatkozásával ellentétben, az üzletrészek és a tagi kölcsönök zár alá vételével nem lett volna kiváltható a légi jármű zár alá vétele. A **H.Gy.** által nyújtott anyagi források nem feltétlenül kerültek a gazdasági társaság könyveiben tagi kölcsönként feltüntetésre, ugyanakkor az üzletrész zár alá vétele a gazdasági társaság vagyonának, így a légi jármű cégből történő kimentését nem akadályozhatta volna meg. A ... Főügyészség a kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények miatt lefolytatott eljárása során biztosítási intézkedés elrendelésével és a zár alá vétel indítványával törvényi kötelezettségének tett eleget. Eljárása során jogellenes, felróható magatartást nem

tanúsított, részéről súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés nem állapítható meg. Mindezek mellett vitatta a II. rendű alperessel való egyetemleges felelősségét. Álláspontja szerint tény, hogy a büntetőeljárás bizonyos esetekben egymásra épülő intézkedési sorozatokból áll, az egyes alperesek azonban egymás mulasztásáért a fő szabály szerint nem felelnek, felelősségük vizsgálata elkülönül.

A felperes az eljárás során többször maga állította, hogy kárát elsődlegesen a repülőgép zár alá vételét követően, annak forgalomból való kivonása okozta, ennek következtében állt elő az általa kötött kölcsönszerződés felmondása, amiről nyilvánvalóan tudomást szerzett. Ebből következően nem volt akadályozva abban, hogy kártérítési igényét az általános elévülési időn belül érvényesítse. A felperesi követelés elévülése nem nyugodott a büntetőeljárás befejezéséig, mert a perben érvényesítendő kártérítési igény nem a vád tárgyát képező cselekményből ered. Vitatta, hogy a felperes által hivatkozott fizetési felszólítás megszakította a követelés elévülését, mert a felperes a fizetési felszólításban a repülőgép forgalomból való kivonásával kapcsolatos kárát jelölte meg általánosságban és nem részletezte, hogy a közölt kárösszeg mit takar. Kizárólag a repülőgépet finanszírozó pénzügyi kölcsönszerződés felmondására hivatkozott, az összeg megjelölése nélkül. A felperes nem vagyoni kárigényével kapcsolatban utalt arra, hogy az általa hivatkozott cikkek nem alkalmasak a felperes jóhírnevének megsértésére, illetve nem állnak okozati összefüggésben az I. rendű alperes magatartásával. A hivatkozott cikkek kapcsán az I. rendű alperes nem nyilatkozott, álláspontját nem terjesztette elő, ezért ezekkel összefüggésben a felperes jóhírnevét sértő magatartást nem tanúsított.

A II. rendű alperes álláspontja szerint, vele szemben a felperes valamennyi követelése elévült, továbbá érdemben alaptalan, valamint vitatta az I. rendű alperessel az egyetemleges kötelezettséget eredményező közös károkozást. A N. Hatóság 2009. december 23-án a végrehajtó intézkedése alapján a légi járművet a forgalomból kivonta, ettől kezdődően a felperes annak használatától el volt zárva, ami ténylegesen a felperes által állított kár bekövetkezésének időpontja. Ezen időpontban a felperes tisztában volt azzal, hogy a légi járművet nem használhatja tovább, melyhez képest csupán 2015. június 29-én szólította fel először a II. rendű alperest kártérítés megfizetésére, amit 2016. július 24-én vett át. Ebből következően a felperes követelése elévült, mert azt öt éven túl érvényesítette. Az a tény, hogy a bünygyi zárlatot csak 2014. augusztus 12-én oldották fel, nem tekinthető olyan menthető oknak, melynek folytán a felperes ne tudta volna kártérítési igényét érvényesíteni. A II. rendű alperes jogellenes magatartást nem tanúsított, sem a bünygyi zárlat elrendelése, sem annak végrehajtása, a légi jármű forgalomból történő kivonása, illetve a végrehajtási kifogások elbírálása során. A Vht. a légi járművekkel kapcsolatban külön rendelkezést tartalmaz, mely szabályok alapján a forgalomban való részvételre jogosító okmányok lefoglalása volt szükséges. A foglalás során a repülőgépet terhelő jelzálogjog jelentőséggel nem bírt, arra ugyanis a zár alá vett vagyontárgy értékesítése esetén kellett volna figyelemmel lenni. A II. rendű alperes eljárása, a zárlat elrendelése és annak foganatosítása során teljes mértékben megfelelt az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek, ezért jogellenes magatartást nem tanúsított, a felperesnek kárt nem okozott. Vitatta továbbá a felperes által állított kár és az állított jogellenes magatartás közötti okozati összefüggést is. Nem állapítható meg továbbá, hogy a felperes által kötött kölcsönszerződés alapján fizetési kötelezettsége milyen okból és módon jelentkezik kárként, továbbá az sem, hogy a kölcsönszerződés felmondására az alperesek felróható magatartása miatt került sor. A hitelgarancia jogcímén 82.104.750 forint követeléssel összefüggésben a felperes nem terjesztett elő előadást arra nézve, hogy ez milyen okból és módon jelentkezett kárként és azt nem is igazolta. A tagi kölcsönök összege vonatkozásában sem tett a felperes részletes előadást, melyekkel összefüggésben nem állapítható meg, hogy azok ki által és milyen okból, mikor kerültek felmondásra és az ebből eredő kár milyen összefüggésben áll az alperesek magatartásával. Tagadta továbbá a II. rendű alperes, hogy bármiféle titoksértést követett el, illetve a felperes jóhírneve

csorbítására alkalmas bármiféle magatartást tanúsított volna. Amennyiben a felperesnek a sajtóban megjelent tudósításokkal kapcsolatban állt fenn sérelme, úgy a sajtószervekkel szemben érvényesíthette volna igényét.

Az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes felelős az ... gyártási számú ... típusú felperesi légi járműben 2010. április 12. és 2014. augusztus 12. között a végrehajtó karbantartási, állagmegóvási kötelezettségei elmulasztása miatt bekövetkezett károkért, egyebekben a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 210.000 forint perköltséget, továbbá az államnak felhívásra 1.500.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

Az ítélet indokolása szerint a kereset részben alapos. Indokolásában az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy **H. Gy.-vel** szemben több vagyon elleni, a közélet tisztasága elleni és más bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt folyt nyomozás. A nyomozás adatai szerint 2003-tól kezdődően részben illegális forrásból jelentős vagyongyarapodásra tett szert, a vagyontárgyak egy részét családja és ismerősei, valamint az érdekeltségébe tartozó gazdasági társaság nevére vásárolta meg. A nyomozás során beszerzett okirati bizonyítékokból, banki adatokból, tanúvallomásokból, a titkos adatszerzés adataiból, gyanúsítottai vallomásokból, a cselekmények elkövetési módjából alappal lehetett tartani attól, hogy **H.Gy.** vagyongyarapodásának leleplezése miatt vagyoneklobzás kielégítési alapját elvonják. Mivel a nyomozás olyan bűncselekmények miatt volt folyamatban, melyek kapcsán a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjai szerint vagyoneklobzásnak van helye, továbbá alaposan lehetett tartani ennek kielégítése megghiúsításától, az I. rendű alperes a felperesi gazdasági társaság tulajdonában álló repülőgép zár alá vételét indítványozta. Az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 159. § (2) bekezdése szerint, ha az eljárás olyan bűncselekmény miatt folyik, amellyel kapcsolatban vagyoneklobzásnak van helye, illetőleg, ha polgári jogi igényt érvényesítenek és alaposan tartani lehet attól, hogy a kielégítést megghiúsítják, ezek biztosítására a terhelt egész vagyonának, vagyona meghatározott részének, vagy egyes vagyontárgyainak zár alá vétele rendelhető el. A zár alá vétel elrendelhető arra a vagyonra, vagyonrészre, illetőleg egyes vagyontárgyra is, amelyeket nem a terhelt birtokol. Mivel a nyomozás adatai azt támasztották alá, hogy a felperes nevén lévő vagyontárgyak a **H.Gy.** által biztosított pénzeszközökből származnak, azok megvásárlására a bankhitelt meghaladó pénzt ő adta, az ügyészség részéről jogszerűen került sor a zár alá vétel indítványozására, illetőleg a II. rendű alperes részéről a zár alá vétel elrendelésére a repülőgép vonatkozásában. **H.Gy.** érdekeltségét az is alátámasztotta, hogy a nyomozó hatóság megállapítása szerint, nevezett a repülőgép működtetéséhez maga adott át a felperesi kft. repülési igazgatójának más cég nevében tagi kölcsönöket, továbbá a repülőgép megvásárlásához felvett bankhitel egyik biztosítója a **H.Gy.** által nyújtott pénzügyi forrásokból **H.Gy.-né** nevére megvásárolt **k.-i M.** út 1-3. szám alatti ingatlan volt.

A Be. 159. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a zár alá vétel a zár alá vett vagyontárgyak és vagyoni jogok feletti rendelkezési jogot függeszti fel, amit a bíróság rendel el. Az 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) 202. § (1) bekezdése szerint, ha a büntetőeljárásról szóló törvény alapján a büntetőügyben eljáró bíróság a terhelt egész vagyonának vagy egyes vagyontárgyainak zár alá vételét rendelte el, ennek elvégzése a végrehajtó hatáskörébe tartozik. A (2) bekezdés értelmében a bűnügyi zárlatra a zárlatnak a szabályait, a pénzfizetésre irányuló bűnügyi követelést, vagy ilyen polgári jogi igényt biztosító bűnügyi zárlatra pedig a pénzkövetelés biztosításának szabályait kell megfelelően alkalmazni. A Vht. 194. §-a akként rendelkezik, hogy az ingóság zárlatát elrendelő végzést a végrehajtó a helyszínen adja át az adósnak és egyúttal lefoglalja az ingóságot. A végrehajtó a bűnügyi zárlatot az elrendelő határozat kézhezvétele után haladéktalanul foganatosítja (Vht. 203. § (1) bekezdés). A II. rendű alperes keretében működő végrehajtó a Vht. 202. § (2)

bekezdése, a 194. §-a, a 203. § (1) bekezdése, a 103/A. § (1) és (2) bekezdéseinek megfelelően járt el, amikor a légi járművet a forgalomból kivonta. A Be. 159. § (1) bekezdése ugyan zár alá vétel esetén csak a vagyontárgy feletti rendelkezési jogot függeszti fel, a Vht. szabályai alapján azonban a zár alá vett jármű esetén annak jogszerű használata is kizárt. A két jogszabály közötti ellentmondás feloldása nem a végrehajtó feladata.

Az egységes ítélkezési gyakorlat szerint a jogalkalmazói tevékenységgel kapcsolatban a kártérítési felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a jogalkalmazó szerv kirívóan súlyos mulasztása, illetőleg jogértelmezési tévedése mutatható ki (BDT2008.1817). Az a tény, hogy a P. Bíróság végrehajtója és a II. rendű alperesi végrehajtó jogértelmezése között különbség volt, azt mutatja, hogy a két jogszabály összevetése több értelmezési lehetőséget enged. Erre tekintettel az I. és II. rendű alperesek magatartásának jogellenessége a régi Ptk. 349. § (1) bekezdése, illetve a 339. § (1) bekezdése alapján nem állapítható meg a zár alá vétel indítványozásának elrendelése és foganatosítása körében.

A Vht. 104. § (1) bekezdése szerint, a lefoglalt ingóságot, ha törvény másként nem rendelkezik, az adós őrizetében kell hagyni. A végrehajtó a repülőgépet 2010. április 12-én a felperestől átvette, ettől kezdődően őt terhelte gondos megőrzésének kötelezettsége, amit a Vht. 106. § (1) bekezdése alapján zárgondnok kijelölése útján láthatott el. A végrehajtó a Ptk. letéti szabályai szerint (462. §) köteles volt a repülőgép időleges megőrzésére, és amennyiben a dolog természete azt szükségessé teszi, annak kezelésére (464. § (1) bekezdése). Ez összhangban áll a törvénynek a károk megelőzésére, a javak megóvására irányuló tendenciájával, továbbá a közfelfogás szerint is magától értetődő, mely vonatkozásában a megbízás szabályait kell alkalmazni. A Ptk. 474. §-a alapján a megbízott köteles a rábízott ügyet ellátni. Légi jármű esetén a megőrzési kötelezettség nem korlátozódik csupán a jármű egy adott területen történő leállítására, őrzéséhez karbantartási kötelezettség is járul. A II. rendű alperes ilyenfajta kötelezettsége fennállását vitatta. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben a felperes az őrzésre nem vállalkozott, és a II. rendű alperes végrehajtója őrzésre a légi járművet átvette, az állapot megőrzéssel, kezeléssel kapcsolatos kötelezettségek a végrehajtót terheltek. Ezért II. rendű alperes felel mindazon értékvesztésből eredő, 2010. április 12. és 2014. augusztus 12. között bekövetkezett károkért, amelyek abból adódóan keletkeztek, hogy az őrzésben lévő légi jármű karbantartása nem valósult meg. E kötelezettséggel összefüggésben utalt az elsőfokú bíróság a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 72. § (2) bekezdésére, mely szerint a hatóság a jármű őrzése (tárolása) és szakszerű kezelése (állagának megóvása) során úgy jár el, hogy a lefoglaláskori állapot a természetes mértéknél nagyobb arányban ne változzon.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság az alperesek azon álláspontját, hogy a felperes adott kereseti követelése elévült. A végrehajtó a légi járművet 2010. április 12-én vette át, majd 2014. augusztus 12-én visszaadta a felperesnek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felek között az adott időszakban folyamatos és egységesnek tekinthető jogviszony állt fenn, melyből származó követelések elévülése a jogviszony megszűnésekor kezdődik. Ennél fogva a felperesi követelés elévülésének kezdő időpontja a végrehajtó mulasztásából eredő követelés tekintetében a légi jármű felperes részére való kiadásának időpontja, ami 2014. augusztus 12.

A régi Ptk. 327. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a követelés teljesítésére irányadó írásbeli felszólítás az elévülést megszakítja. Ehhez elegendő, ha a felszólítás olyan adatokat tartalmaz, melyek alapján a kötelezett a vele szemben támasztott követelést azonosítani tudja. Az elsőfokú

bíróság álláspontja szerint a felperesnek a II. rendű alpereshez írt, 2015. július 24-i felszólítása a kereseti követelés tekintetében az elévülést nem szakította meg, mert a felperes ebben a végrehajtó mulasztásából eredő, a repülőgép értékcsökkenését jelentő kárigényére nem hivatkozott. Ezzel szemben a bírósághoz 2017. február 8-án érkezett 13. sorszámú keresetpontosításában előterjesztette a repülőgép nem megfelelő őrzése miatti kárigényét, ami az általános elévülési időben történt.

Az elsőfokú bíróság az adott kereseti követelés tekintetében annak jogalapja és összezszerősége vonatkozásában a vitát elkülönítette, a jog fennállását közbenső ítéletével megállapította azzal, hogy a tárgyalás a követelés összegére vonatkozóan a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható (Pp. 213. § (3) bekezdés). Erre tekintettel a felperesnek e kereseti követelés összezszerősége vonatkozó bizonyítási indítványait az eljárás jelen szakaszában elutasította.

Az ...-vel kötött kölcsönszerződésből eredő követelés tekintetében a felperes a károsodása bekövetkezésének időpontját 2010. június 2. napjában jelölte meg. Erre figyelemmel a Ptk. 360. § (1) bekezdése, a 324. § (1) bekezdése, valamint a 326. § (1) bekezdése alapján e követelés 2015. június 2-án elévült. A felperes álláspontjával szemben az elsőfokú bíróság megítélése szerint a büntetőeljárás folyamatban léte az elévülési időt nem szakította meg. A felperes felszólítása az elévülési idő leteltét követően került kézbesítésre az alperesek részére. Mindezek mellett e felperesi követelés érdemben sem megalapozott, mivel a kérelemek közül hiányzik az alperesi magatartás jogellenessége a zár alá vétel elrendelése és foganatosítása tekintetében. Utalt továbbá az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes a 82.104.750 forint és járulékai iránti követelése tekintetében nem jelölte meg, hogy ez az összeg milyen okból jelentkezett nála kárként és tényelőadást sem tett erre nézve.

A tagi kölcsönök vonatkozásában a felperes a vélt károsodása kezdő időpontjaként 2014. augusztus 5. napját jelölte meg, azonban arra nézve tényelőadást nem tett, hogy az ezzel kapcsolatos kölcsönszerződések milyen okból kerültek felmondásra és abból eredően mikor, milyen károsodás érte a felperest. Emellett e követelését a 2015. június 29-i keltezéssel elküldött felszólításában sem jelölte meg. Erre vonatkozó konkrét kárigényét csak a 2017. február 8-án érkezett beadványában terjesztette elő, ami elévült. E követelésre is irányadó az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, miszerint az elévülés tekintetében, illetve az elévülési idő megszakítása vonatkozásában jelentőséggel nem bír, hogy a büntetőügyben hozott végső határozat mikor jutott a felperes tudomására.

A felperes nem vagyoni kárigényét az alperesek által elkövetett jóhírnév megsértésére, üzleti titok kiszivárogtatására, illetve az alperesi magatartás révén szükségessé vált felperesi többletvevényekre hivatkozva terjesztette elő. A bíróság a felek részére a bizonyítandó tényekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, mely alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek mely jogellenes magatartásukkal összefüggésben okoztak a felperesnek kárt. A felperes nem bizonyította, hogy az általa hivatkozott újságcikkekben említett adatokat az alperesek szivárogtatták ki, tőlük származóan kerültek a sajtóhoz. Ebből következően velük szemben a felperes nem vagyoni kárigénye alaptalan.

A felperes a 20.000.000 forint és járulékai, elmaradt vagyoni előny megtérítésére irányuló követelését az I. rendű alperes részéről a biztosítási intézkedés elrendelésével, a bűnügyi zárlat indítványozásával, a II. rendű alperes részéről a bűnügyi zárlat elrendelésével, a lefoglalással, illetve a légi jármű forgalomból történő kivonásával hozta összefüggésbe. E követelés tekintetében az alperesek magatartásának jogellenessége, mint a kártérítési igény alapvető feltétele, nem bizonyított, ezért e kérelmet az elsőfokú bíróság elutasította. Amennyiben az elmaradt vagyoni előny

keletkezése az alperesek felperes által hivatkozott jogellenes magatartásából ered, azok időpontjához képest az igényérvényesítésig a követelés elévült.

Az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítélete ellen a felperes és a II. rendű alperes terjesztettek elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében kérte, hogy az ítélet tábla a rész-közbenső ítélet keresetet elutasító rendelkezését változtassa meg és a keresetnek teljes egészében adjon helyt. Másodlagos kérelme az elutasító rendelkezés hatályon kívül helyezésére és e körben az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítására irányult.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem a valóságnak megfelelően állapította meg és abból helytelen jogi következtetéseket vont le, ezért határozata keresetet elutasító rendelkezése érdemben megalapozatlan. Megsértette az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésben foglaltakat, mert eljárása során nem adott meg minden tájékoztatást a felperesnek. A fellebbezéssel támadott határozat meghozataláig az elévülés kérdéskörében folyt az eljárás és 2017 októberében a bíróság a tárgyalást be is rekesztette azzal, hogy az elévülés kérdésében hoz közbenső ítéletet. 2017. október 12-én a tárgyalást újból megnyitotta és csak a repülőgép bűnügyi zárlata következtében történő forgalomból való kivonása és nem megfelelő őrzése miatt okozott kár körében oktatta ki a felperest a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak alapján, ezért tájékoztatása, illetve kioktatása nem volt teljes körű. A felperes abban a tudatban volt, hogy a továbbiakban a kereseti kérelmek alapján halad tovább a tárgyalás és az egyes kérelmei vonatkozásában kap az eljárás során további tájékoztatásokat. A felperes álláspontja szerint, nem helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja az alperesi jogellenesség hiánya tekintetében. A felperes az eljárás során is hivatkozott arra, hogy a perbeli esetben a speciális jog a büntetőeljárás törvény, míg az általános a végrehajtási törvény. A Be. 159. § (1) bekezdése szűkíti a Vht. általános szabályait és az utóbbit csak a Be. szűkített keretei között lehet alkalmazni, mert a Vht. szabályainak alkalmazása nem törheti át a Be. kereteit, ami az adott jogintézmény céljával ellentétes lenne. Az összhangot a Vht. 202. § (2) bekezdése teremti meg, ami alapján a bűnügyi zárlatra a zárlat szabályait kell megfelelően alkalmazni, a „megfelelően alkalmazni” kitétel itt nem azt jelenti, hogy az általános szabályok az irányadók, hanem azt, hogy a Be. 159. § (1) bekezdésének korlátai között csak a rendelkezési jogot lehet felfüggeszteni, míg a tulajdonjog egyéb részelemei nem korlátozhatók. Ennek kérdéskörében hivatkozott a felperes a közúti közlekedés igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI.30.) BM rendeletre, mely 2009-2010-ben hatályos 88. §-a a következőként rendelkezik: a közlekedési igazgatási hatóság – a kivonási okot észlelő hatóság értesítése alapján – a jármű forgalomból történő kivonását hivatalból rendeli el a 84. § (1) és (9) bekezdéseiben meghatározott esetekben. Ebből következően, külön kell rendelkezni a forgalomból való kivonásról és a rendelkezésre álló, valamint a keresetlevélhez csatolt ezzel kapcsolatos végzések nem a forgalomból való kivonásról rendelkeztek. A felperes álláspontja szerint nem a bűnügyi zárlat elrendelése volt jogellenes, hanem a repülőgép, mint légi jármű forgalomból történő kivonása, melynek kérdésében a II. rendű alperes kirívó jogsértést követett el. A törvényszéki végrehajtó és a Pesti Központi Kerületi Bíróság a II. rendű alperes érdekkörében működtek, ezért magatartásukért a II. rendű alperes felel. A II. rendű alperes feladata lett volna a megfelelő joggyakorlat kialakítása, a jogszabályok megfelelő értelmezése és alkalmazása. A Vht. 103. § (2) bekezdésének utolsó mondata nem vonatkozik a légi járműre, mert a légi jármű lefoglalására a Vht. 103/A. §-a vonatkozik. Ennek (1) és (2) bekezdéséből következően, a 103. § (2) bekezdése a légi jármű foglalására nem alkalmazható. A felperes mindvégig jogkövető magatartást tanúsított és soha nem akadályozta a végrehajtást. A Vht. 103. § (2) bekezdése kifejezetten forgalmi engedélyről és törzskönyvről beszél, a repülőgépnek azonban nincsenek ilyen iratai. 2010. január 26-án a perbeli repülőgép légi alkalmassági felülvizsgálati bizonyítványát vonták be. A jogszabály visszautaló

rendelkezése hiányában jogellenes analógia alapján járt el a végrehajtó, ami a felperes álláspontja szerint kirívóan jogellenes és megalapozza a II. rendű alperes kártérítési felelősségét. A légi jármű forgalomból történő kivonására akkor kerülhetett volna sor, ha az kifejezetten szerepel a zár alá vételt elrendelő, már hivatkozott végzésekben, ezekben azonban nincs ilyen rendelkezés. A végrehajtó hibás jogalkalmazását a Pesti Központi Kerületi Bíróság és a II. rendű alperes orvosolhatta volna, de ehelyett a hibás joggyakorlatot hagyták jóvá, ezért kirívóan jogsértően jártak el, melyre tekintettel tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem találta a II. rendű alperes magatartását jogsértőnek.

A keresetlevelében a felperes kiemelte és mindkét alperessel szemben károkozó magatartásként jelölte meg, hogy a repülőgép zár alá vételével kapcsolatban jogellenesen jártak el. Megfelelő mérlegeléssel és a zárlat terjedelmének pontos meghatározásával, illetve annak megállapításával, hogy csak az ... Bank Nyrt. jelzáloggal biztosított követelésének megtérülése után fennmaradó összegre lehet elkobzást vagy vagyoneklobzást vezetni, elegendő lett volna az ingó nyilvántartásba a jelzálogjoggal kapcsolatban a zárlatot bejegyeztetni, mellyel elkerülhető lett volna a légi jármű jogellenes forgalomból való kivonása. Ezzel összefüggésben a felperes hivatkozott a BH386/1997. számú határozatra, ami logikai megközelítéssel jelen ügyre is irányadó, továbbá utalt a Vht. 165. § rendelkezéseire a kielégítési sorrenddel kapcsolatban. Emellett részletesen kifejtette azon álláspontját, miszerint az alperesek nem vették figyelembe azt a tényt, hogy a felperes a légi jármű megvásárlását az ... Bank Nyrt. által biztosított hitelből vásárolta, ezáltal azt a hitelező jelzálogjoga terhelte. A zálogjoggal terhelt vagyontárgyak esetében a zár alá vétel elrendelése során egyéb szempontokat is figyelembe kell venni, mellyel kapcsolatban a felperes utalt a Vht. kielégítési sorrendre vonatkozó rendelkezéseire (Vht. 165. §-a, 169. §, 170. §). Mindezekre tekintettel a légi jármű zár alá vételének foganatosítása érdekében elrendelt lefoglalás jogszabályi alap nélkül történt, mert ilyen címen lefoglalásnak nincs helye, a zár alá vételt elrendelő bírósági végzés ugyanis nem rendelkezett a lefoglalásról. A levezetett logika alapján az I. rendű alperes, ha jóhiszeműen járt volna el, akkor a légi jármű esetében kizárólag csak annak értékesítését követően az ... Bank Nyrt. követelésének kielégítése után fennmaradó összeget vehette volna zár alá vagy foglalhatta volna le. Mivel ez nem így történt, az alperesek nem úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben elvárható lett volna, ezért a felperesnek kárt okoztak, amit kötelesek megtéríteni.

Nem osztja a felperes az elsőfokú bíróság álláspontját az elévülés kérdésében és a tekintetben sem, hogy felszólítása nem szakította meg az elévülést. Ezzel kapcsolatban utalt a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglaltakra, mellyel összefüggésben az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az általa hivatkozott GKT72/1973. számú állásfoglalást. A felperes ugyanis a felszólító levelekben pontosan megjelölte, hogy követelése miből és milyen cselekményekből származik, mellyel kapcsolatban idézte a felszólító levelek egyes részeit. Ezek alapján, álláspontja szerint minden lényeges kereseti elem szerepelt a felszólító levelekben és követelése összecszerűségének pontosítása tekintetében jogfenntartással élt. Az elévülés nyugvásával összefüggésben a felperes a 2017. május 5-i előkészítő iratában részletesen kifejtetteket továbbra is változatlanul fenntartja, ezzel kapcsolatban hivatkozott a II. rendű alperes neve 72.I/P.20.737/2014/105. számú ítéletére, valamint az azt jóváhagyó Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.354/2017/11/II. számú ítéletére, amelyek kimondják, hogy a büntetőeljárás a polgári jogi elévülést nyugtatja. Kiemelte a felperes, hogy a Be. szerint a büntetőeljárásban egyéb érdekelt volt, mellyel kapcsolatban hivatkozott a Be. 55. § (1)-(3) bekezdéseiben, valamint az 51. § (1) és (2) bekezdésében részletezett jogaira. Részére azonban ezeket a jogokat nem biztosították, nem kapott végzést a zár alá vétel fenntartásáról vagy meghosszabbításáról, így jogorvoslással sem tudott élni. Kifejtett álláspontját támasztja alá a Be. 55. § (3) bekezdése is, ami a tulajdoni igények érvényesítését a büntetőítélet jogerőre emelkedését követően teszi lehetővé, ami szintén a büntetőeljárás elévülést nyugtató hatását erősíti meg. A büntetőeljárás lezárásáig ugyanis nem lehet

tudni, hogy ki ellen kell pert indítani és milyen jogcímen. Ehhez kapcsolódóan emelte ki a felperes az I. rendű alperes felelősségét a bűnügyi zárlat előterjesztőjeként, aki az ügy uraként döntött a zárlat kezdeményezéséről, azaz befolyásolta az adott kérdésben a II. rendű alperest, bár nem volt szándéka a repülőgép forgalomból kivonása és tett is lépéseket annak megakadályozására, de nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható lett volna. Az I. rendű alperes felismerte ugyan, hogy a II. rendű alperes intézkedése jogellenes, de nem vonta vissza a bűnügyi zárlatot, pedig erre a nyomozati szakban megvolt a hatásköre, ezért a károkozás felismerése ellenére kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, a károkozásba belenyugodott. A felperes álláspontja szerint az igazságszolgáltatás résztvevőinek, így az I. rendű alperesnek is mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a jogszabályokat helyesen alkalmazzák és a törvények szelleme megfelelően érvényesüljön.

A II. rendű alperes fellebbezésében kérte, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság határozatának a kártérítési felelősségét megállapító rendelkezését változtassa meg és a keresetet e körben utasítsa el, egyebekben pedig a keresetet elutasító részében hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, a végrehajtó eljárásával kapcsolatos megállapításai iratellenesek. Okirattal vagy más bizonyítási eszközzel nem igazolt az a megállapítása, hogy a végrehajtó 2010. április 12-én a felperestől a légi járművet átvette, ami kizárólag a felperes előadásán alapul. Ezzel ellentétben, a végrehajtási ügy iratai szerint a légi járművet a végrehajtó ténylegesen nem tartotta birtokában. A felperes által csatolt végrehajtói jegyzőkönyvekből nem állapítható meg, hogy a végrehajtó a repülőgépet az adós őrzéséből átvette volna. A 2010. április 22-i, nehezen olvasható jegyzőkönyvből kitűnően az adós cég ügyvezetője a végrehajtónak a lefoglalt légi jármű iratait, dokumentációit – leállási jegyzőkönyvet, a szervizbulletint, hajtómű időmérő könyvet, sárkánykönyvet, repülési üzemidő könyveket – adta át. Ebben a légi jármű átadás-átvételére, indító kulcsai átadására utalás nincs, melynek hiánya egyértelműen arra utal, hogy a repülőgép nem került ki az adós őrzéséből. A II. rendű alperes tudomása szerint, a felperes ekkor a repülőgépet a L. Repülőtérre tárolta és ott tárolja jelenleg is. Mindezekből következően a légi jármű a végrehajtónak ténylegesen nem került átadásra, iratai lefoglalására 2010. április 22-én **P.-n**, a **F.** 155. szám alatt került sor, ami a cégszolgálatok szerint 2009. november 19-ig a felperes székhelye volt. Mindezek mellett a II. rendű alperes utalt arra, hogy a felperes a 2015. június 29. napján kelt felszólító levelében maga sem hivatkozott arra, hogy a repülőgép az őrzéséből kikerült volna, csupán azt sérelmezte, hogy a zárlat ideje alatt a forgalomból való kivonás miatt a kötelező időszaki karbantartásokat és szervizelést nem tudta elvégezni.

A téves tényállásból következően az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást az elévülés kérdésében is. E körben a II. rendű alperes utalt arra, hogy a felperes a károkozó magatartás időpontjára és jellegére különböző nyilatkozatokat tett. Eredeti keresetében az általa állított kára bekövetkezésének időpontját 2009. december 11. napjában jelölte meg. A 13. sorszámú keresetpontosításában a kár bekövetkezésének idejét 2010. június 2. napjára módosította. Ehhez képest a 36. sorszámú beadványában azt állította, hogy a repülőgép nem megfelelő őrzése miatti kára 2010. április 12. és 2014. augusztus 8. között következett be, amit annak alapján jelölt meg, hogy állítása szerint ez idő alatt a légi jármű a II. rendű alperes birtokában volt. Az elsőfokú bíróság az utóbbi állítást elfogadva azt állapította meg, hogy a károkozás 2010. április 12. és 2014. augusztus 12. között volt, ezért az alperesi elévülési kifogást elutasította, amit arra alapított, hogy a végrehajtó a légi járművet átvette, majd visszaadta. Ezzel szemben azonban a végrehajtó részéről a légi jármű átvétele nem történt meg, melyre figyelemmel a felperes és a II. rendű alperes között a felelős őrzés kötelezettségével járó jogviszony sem állhatott fenn, ezért jogviszony hiányában a repülőgép felperesi állítás szerinti átvételével az utóbbi állított időpontban követelése elévülése sem kezdődhetett el. A végrehajtó intézkedése alapján a légi járművet 2009. december 23. napján vonták ki a forgalomból, melyből

következően a felperes ettől az időponttól kezdve volt elzárva annak használatától. A Ptk. 324. § (1) bekezdése értelmében a követelések öt év alatt évülnek el, ha a jogszabály másként nem rendelkezik. A felperes a N. Hatóság intézkedésének időpontjától tisztában volt azzal, hogy a légi járművet nem használhatja, ehhez képest az öt éves elévülési időn túl, a 2015. június 29. napján kelt levelében szólította fel először a II. rendű alperest a kártérítés megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a II. rendű alperest kártérítési felelősség terheli. A II. rendű alperes a büntügyi zárlat elrendelésének végrehajtása során jogellenes magatartást nem tanúsított, és mivel nem került őrzésébe a légi jármű, a lefoglalás ideje alatt karbantartási, állagmegóvási kötelezettsége sem keletkezett. A büntető eljárás során alkalmazható zár alá vétel a tulajdonjog részjogosítványai közül a rendelkezési jogot érinti. A zár alá vétel végrehajtására azonban már a Vht. szabályai az irányadók, amelyek viszont kötelező érvényű lefoglalásról rendelkeznek, mellyel összefüggésben hivatkozott a Vht. 202. § (2) bekezdésében foglaltakra. A zárlatról a 194-199. §-ok rendelkeznek. Ezek szerint, a végrehajtó feladata a zárlatot elrendelő végzés átadása az adósnak és az ingóság lefoglalása, azzal, hogy az ingóság zárlata zár alá vétellel is történhet. Jelzálogjoggal terhelt ingóság esetén a végrehajtó kötelezettsége a foglalási jegyzőkönyv megküldése a közjegyzőnek, hogy a lefoglalást a zálogjogi nyilvántartásba jegyezze be és adjon tájékoztatást a jelzálogjog jogosultjának adatairól. A Vht. szintén részletesen tartalmazza a foglalás szabályait, melyek köréből a II. rendű alperes kiemelte a 103. § és a 103/A. § rendelkezéseit, melyekre tekintettel a lefoglalás kizárja a lefoglalt dolog használatát, hasznosítását. Emellett az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a Vht. 104. § (1) bekezdésére, mely szerint a lefoglalt ingóságot – ha a törvény másként nem rendelkezik – az adós őrzetében kell hagyni és ő köteles a dolgot gondosan őrizni. A Vht. 106. § (1) bekezdése tartalmazza azokat az eseteket, amikor az előzőektől eltérően a végrehajtó részéről birtokbavétel történik, a perbeli esetben azonban ezek egyike sem áll fenn. Mivel az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a végrehajtó a repülőgépet 2010. április 12-én átvette, téves az a következtetés is, hogy a végrehajtót őrzési és karbantartási kötelezettség terhelte. Ebből következően nem helytálló a Ptk. letéti és megbízási jogviszonyra, valamint a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 72. § (2) bekezdésére való hivatkozása.

Kiemelte a II. rendű alperes, hogy a közbenső ítéletnek ki kell terjednie a jogalapot érintő valamennyi tény és jogkérdésre. A felperesnek a törvényesen lefoglalt légi jármű karbantartásának elmulasztásával kapcsolatos kereseti kérelme oly mértékben hiányos volt, hogy azt el kellett volna utasítani. A bíróság többszöri felhívása ellenére a felperes nem jelölte meg, hogy végrehajtónak milyen munkálatokat kellett volna elvégeztetnie a repülőgép állagmegóvása érdekében, E körben a tények előadása nem pótolható az ezekre vonatkozó bizonyítási indítványok előterjesztésével. A felperes tényállítási kötelezettségének nem tett eleget, nem jelölte meg, hogy 2010 és 2014 között milyen karbantartási munkálatok maradtak el. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedve állapította meg rész-közbenső ítéletében a II. rendű alperes felelősségét a végrehajtó karbantartási, állagmegóvási kötelezettségeinek elmulasztása miatt bekövetkezett károkért. Hivatkozott továbbá a II. rendű alperes arra is, hogy a Vht. 34. § (1) bekezdése alapján a végrehajtó a költségek előlegezésére nem köteles. A jogszabályi rendelkezések alapján az Alaptörvény 28. cikkébe ütköző az az ítéleti következtetés, hogy egy büntető eljárással összefüggésben lefoglalt légi jármű vonatkozásában a végrehajtót különleges szakértelmet igénylő, rendkívül nagy költségvonzattal járó karbantartási munkák elvégzése vagy zárgondnok útján való elvégzetése terhelte volna.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú eljárás során az elévülés kérdésében és a keresettel szemben előterjesztett érdemi nyilatkozatában foglaltakat fenntartva az elsőfokú bíróság

rész-közbenső ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból okszerűen levont következtetéssel, a vonatkozó jogszabályok pontos megjelölésével a keresetet megalapozottan utasította el. A felperesi fellebbezés önmagának ellentmond, mert egyrészt azt hangsúlyozta, hogy nem a bűnügyi zárlat elrendelése volt a jogellenes, hanem a légi jármű forgalomból való kivonása, másrészt érvelése szerint mindkét alperes károkozó magatartást tanúsított és jogellenesen járt el a repülőgép zár alá vételével.

A felperes a másodfokú eljárásban előterjesztett előkészítő iratában előadta, miszerint a per alapvető és eredendő oka, hogy az I. rendű alperes indítványozta a repülőgép bűnügyi zár alá vételét, mellyel kapcsolatban utalt a 2009-2010. évben hatályos Alkotmány ügyészség feladatairól szóló rendelkezéseire, melyből következően az ügyészségnek jogköre van arra is, hogy törvénysértés esetén helyreállítsa a törvényességet. A rendelkezésre álló adatok szerint az I. rendű alperes tisztában volt a repülőgép jogi helyzetével, tudta, hogy azt jelzálogjog terheli. Tudatában volt annak, hogy a II. rendű alperes nem a Be. 159. §-a értelmében járt el, a légi járművet kivonta a forgalomból, ami nemcsak a felperes, hanem a hitelező károsodásához is vezetett. Ennek ellenére a végrehajtási kifogáson kívül semmit sem tett a jogellenes állapot megszüntetése érdekében. A felperes azért indított pert az I. rendű alperes ellen is, mert a bíróság feladata eldönteni azt a kérdést, hogy a felperes károsodásában milyen felelőssége van az egyes alpereseknek. Ha az I. rendű alperes nem a jogszabályoknak és a fennálló jogi helyzetnek megfelelően, illetőleg a jogi helyzet téves értékelésével kezdeményezte a Be. 159. §-a szerinti büntető eljárásjogi zár alá vételt, akkor a felperes álláspontja szerint felelőssége megállapítható. A II. rendű alperes fellebbezésével összefüggésben utalt arra, hogy a II. rendű alperes a bűnügyi zárlat érvényesítésétől kezdve jogellenesen járt el, ami a végrehajtó cselekedeteiben és végrehajtási kifogás tárgyában eljár első- és másodfokú bíróság döntéseiben nyilvánult meg. A Be. és a Vht. között nincs feloldhatatlan ellentét, melyre a P. Bíróság végrehajtójának jogértelmezése és cselekménye egyértelműen rávilágít, e végrehajtó ugyanis csak a rendelkezési jog korlátozását rendelte el, de nem vonta ki a repülőgépet a forgalomból, a használat jogát továbbra is biztosította a felperesnek. A Szegedi Ítéltábla Pf.20.447/2017/3. számú ítéletéből kitűnően, a zár alá vétel a foglaláshoz képest szigorúbb következményekkel járó végrehajtási cselekmény, amelynek alkalmazására akkor kerülhet sor, ha valószínű, hogy az adós a lefoglalt ingóságot nem fogja megőrizni, melynek elrendelése a végrehajtó mérlegelési jogkörébe utalt kérdés. A perbeli esetben a II. rendű alperesi végrehajtó úgy értékelte a helyzetet, hogy nem a Be. 159. §-a szerinti büntető eljárásjogi zár alá vételt alkalmazza speciális szabályként, hanem azt figyelmen kívül hagyva, a tényleges vagyonek Kobzásra vonatkozó általános szabályokat. A Vht. általános szabályára alapozott eljárásával túllépett a Be. speciális határain, illetve megsértette azt. A Vht. 104. § (2) bekezdése lehetővé teszi a használatot, ezt a lehetőséget azonban a felperesnek nem biztosította. A végrehajtó 2010. április 12-én lefoglalta a repülőgép dokumentumait és kulcsait, a jegyzőkönyv szerint nem zárlatot, hanem vagyonek Kobzást hajtott végre. A repülőgépet a repülőtéren hagyta, a kulcsokat lepecsételt borítékban a repülőter üzemeltetőjénél helyezte el, a zár alá vétel feloldásakor a végrehajtó a kulcsokat a felperesnek nem tudta visszaadni.

A felperes fellebbezése alaptalan, a II. rendű alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg. Különös tekintettel arra, hogy a felperes kártérítési követelését a repülőgép zár alá vételének végrehajtására alapította, az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértve mellőzte a feleknek a végrehajtási iratok beszerzésére irányuló indítványa teljesítését. Ebből következően, a végrehajtási iratok ismeretének hiányában a tényállás körében tett egyes végrehajtási cselekményekkel kapcsolatos megállapításai nem helytállóak. Az adott eljárási szabálysértés ellenére az elsőfokú

bíróság határozatának hatályon kívül helyezése nem volt indokolt, mert a bizonyítási hiányosság a másodfokú eljárásban pótolható volt, ezért az ítéletábra a felek elsőfokú eljárásban tett indítványa alapján a végrehajtási iratokat beszerezte és az elsőfokú rész-közbenső ítéletet a kiegészített bizonyítás adatai figyelembevételével bírálta felül.

A keresettel kapcsolatos tényelődásából kitűnően, a felperes a repülőgép zár alá vételével összefüggésben egyetemlegesen kérte az alperesek kötelezését a részletezett vagyoni kárai megtérítésére, annak kiemelésével, miszerint jogellenes magatartásuk az volt, hogy a zár alá vétellel kapcsolatban nem úgy jártak el, ahogy az általában elvárható. E körben az elsőfokú bíróság valamennyi vagyoni kártétel elévülését helyesen állapította meg. Ezzel kapcsolatos indokolását az ítéletábra a következőkkel egészíti ki:

A felperes előadása szerint, az egyes kártételek szerinti jelentős kárai azért merültek fel, mert a lefoglalt és forgalomból kivont repülőgéppel jövedelemszerző tevékenységet nem tudott folytatni, ebből származó bevétel hiányában a repülőgép megvásárlására felvett hitelt nem tudta törleszteni, emiatt a bank a hitelszerződést felmondta, és további működéséhez a felperesi társaság egyik tagja nyújtott tagi kölcsönöket részére. Mindezekből következően, az általa hivatkozott alperesi jogellenes magatartással közvetlenül okozott kár jövedelemkiesése volt, ami miatt kiadásait fedezni nem tudta. Igényérvényesítéséből kitűnően, bevételkiesése legkésőbb 2010. január 1-jén bekövetkezett, illetve elkezdődött, ugyanis keresetében kárként két teljes, 2010. és 2011. évre igényelte elmaradt vagyoni előnye megtérítését.

A per elbírálására alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 360. § (1) bekezdése szerint, a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, melynek folytán a Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében a kártérítési igény elévülése is ekkor kezdődik. A PK 52. számú állásfoglalásban kifejtettek alapján, az ítélezési gyakorlat szerint a károsodás és ezzel együtt a kártérítés iránti követelés esedékessé válása, valamint érvényesíthetősége már akkor bekövetkezik a kártérítési követelés egészére, amikor a jogellenes magatartás első ízben vezet kár bekövetkezéséhez. Mindezekből következően, a repülőgép zár alá vételének indítványozásával és elrendelésével, valamint a végrehajtó által annak foganatosításaként a lefoglalás és forgalomból való kivonás elrendelésével okozott kár megtérítésére irányuló felperesi követelés elévülése 2010. január 1-jén megkezdődött, melyhez képest öt év elteltével, 2015. január 1-jén a követelés elévült. Erre tekintettel, nyilvánvalóan alaptalan a felperesnek az a hivatkozása, hogy követelése elévülését az alpereseknek küldött, 2015. június 29-én kelt, kártérítés megfizetésére felszólító levele megszakította, ugyanis az elévülési idő eltelte után az elévülés megszakítása kizárt.

Téves a felperesnek az a hivatkozása, miszerint követelése elévülését megszakította az, hogy a II. rendű alperes a 2011. április 7-én meghozott 15.B.1492/2010/80. számú végzésével jóváhagyta a zár alá vételt a polgári jogi igény biztosítására is, melyről a felperest nem értesítette és részére jogorvoslati lehetőséget sem biztosított. E végzés rendelkezésének tartalma alapján kiemeli az ítéletábra, hogy a bíróság a hivatkozott végzésével nem „jóváhagyta” a repülőgép zár alá vételét, hanem azt a 455.014.253 forint polgári jogi igény biztosítására is elrendeltnek tekintette. A Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint, az elévülést kizárólag a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása – ideértve az egyezséget is –, valamint a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése szakítja meg. Ezen feltételek egyikének sem felel meg a bíróságnak az a rendelkezése, hogy a zár alá vételt a polgári jogi igény biztosítására is elrendeltnek tekintette, ezért nem is eredményezhette az elévülés megszakítását. Emellett a perben érvényesített kártérítési igényére tekintettel ugyancsak alaptalan a felperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy követelésének elévülése a **H.Gy.** elleni büntetőeljárás

jogerős befejezéséig nyugodott, mivel a büntetőeljárás lezárásáig nem lehetett tudni, hogy ki ellen kell pert indítania és milyen jogcímen. A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, kártérítésre a kárt okozó személy köteles, továbbá a Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltakból kitűnően, a követelés elévülése akkor nyugszik, ha azt a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni. Nyomatékosan utal az ítélet arra, hogy a felperes a jelen perben a **H.Gy.** elleni büntetőeljárás jogerős befejezése előtt keletkezett, kifejezetten az alperesek által okozott kárát érvényesítette. Ezt arra alapította, hogy az alperesek részéről jogellenes volt a repülőgépe zár alá vételének indítványozása, a zár alá vétel, majd a végrehajtása során lefoglalása és forgalomból való kivonása, valamint ezen intézkedések elleni jogorvoslati kérelmei elbírálása. A perbeli adatok alapján – különös figyelemmel a jogorvoslattal támadható rendelkezésekre – a felperes korabeli, konkrét ismeretekkel rendelkezett arról, hogy az általa megjelölt és részére kárt okozó magatartásokat ki tanúsította, melyből okszerűen következik, miszerint részéről egyértelműen tudható volt az is, hogy kára kivel szemben érvényesíthető. Ennek körében a felperesnek a Be., a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 55. § (3) bekezdésére való hivatkozása értelmezhetetlen, ez ugyanis az egyéb érdekelt tulajdoni igényének egyéb törvényes úton való érvényesítéséről arra az esetre rendelkezik, ha a büntető ügyben a bíróság elkobzást, illetőleg vagyoneklobzást rendelt el, ami a perbeli esetben nem állt fenn. Mindezekre tekintettel, csupán utal az ítélet arra, miszerint a felperes az igényérvényesítéssel akkor is elkésett, ha követelése érvényesítését a **H.Gy.** elleni büntetőeljárás akadályozta volna, ugyanis a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján a követelés az akadály megszűnésétől számított egy éven belül érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra. Ez esetben is, a felperes álláspontjával ellentétben, igényérvényesítésének akadályát nem a **H.Gy.** elleni büntetőeljárás jogerős befejezéséig, hanem csupán a repülőgép zár alá vételét megszüntető jogerős határozat meghozataláig állt fenn. A perbeli adatok szerint, a büntető ügyben a II. rendű alperes nevea 2012. február 24. napján meghozott 15.B.1492/2010/306. számú ítéletében egyéb vagyontárgyak mellett rendelkezett a repülőgép zár alá vételének megszüntetéséről, amit az ügyészség fellebbezéssel nem támadott. Ezt követően a végrehajtó 2014. augusztus 12-én oldotta fel a repülőgépet a foglalás alól. A felperes sem a bíróság részéről a zár alá vétel megszüntetése, sem pedig a végrehajtó részéről a foglalás alóli feloldása után egy éven belül kártérítési követelését nem érvényesítette.

Kiemelendő, hogy a felperes a repülőgép lefoglalásával és forgalomból való kivonásával okozott egyes vagyoni kárai megtérítésére mindkét alperest egyetemlegesen kérte kötelezni. Az előzőekben kifejtettek szerint, az elsőfokú bíróság megállapítása szerint e kártérítési követelések elévültek, ezért e körben szükségtelenül foglalt állást az egyes alperesek magatartásának jogellenessége kérdésében. Erre tekintettel csupán utal az ítélet arra, hogy a lefoglalással kapcsolatos ellentétes álláspontjára. Az intézkedéskor hatályos 1998. évi XIX. törvény (Be.) alapján a zár alá vétel a Vht. által szabályozott zárlattól eltérő, a büntetőeljárásban alkalmazható önálló jogintézmény, melynek elvégzése a végrehajtó hatáskörébe tartozik (Vht. 202. § (1) bekezdése). A Be. 159. § (1) és (2) bekezdése szerint, a zár alá vétel a zár alá vett vagyontárgyak és vagyoni jogok feletti rendelkezési jogot függeszti fel, melynek a közhitelű nyilvántartásba történő bejegyzése iránt haladéktalanul intézkedni kell, ha nincs külön jogszabály szerinti közhitelű nyilvántartás, a zár alá vétellel érintett gazdálkodó szervezetet kell értesíteni. A zár alá vétel nem csak a terhelt vagyonára, hanem olyan vagyontárgyra is elrendelhető, amit nem a terhelt birtokol. A perbeli esetben ez utóbbi állt fenn, a zár alá vett repülőgép ugyanis a felperes tulajdona volt és ő birtokolta. A Vht. 202. § (2) bekezdése értelmében, a bűnügyi zárlatra a zárlat szabályait kell megfelelően alkalmazni, melyből szükségszerűen következik, hogy az eltérő jogintézményekre tekintettel a zár alá vétel foganatosítása során a zárlatnak csak a zár alá vétel Be. által meghatározott tartalmával összhangban álló intézkedések alkalmazhatók. A Vht. 194. § (1) bekezdése szerint, az ingóság zárlatát elrendelő végzést a végrehajtó a helyszínen adja át az adósnak, és egyúttal lefoglalja az ingóságot. A Vht. 103/A. § (1)

bekezdése alapján a vízi vagy légi járművekre is irányadó 103. § (2) bekezdéséből kitűnően, lefoglalás esetén a jármű forgalomban való részvételre jogosító okmányait is le kell foglalni, továbbá intézkedni kell az illetékes hatóságnál a jármű forgalomból való kivonásáról. Ebből következően a lefoglalás nem csak a jármű feletti rendelkezési jogot érinti, hanem elzárja a tulajdonost az őt megillető alapvető jogosítványok, a használat és hasznosítás jogának gyakorlásától, ami nyilvánvalóan ellentétes a Be. 159. § (1) bekezdése szerinti jogintézménnyel, ezért az a felperessel szemben nem lett volna alkalmazható. Az adott esetben a Be. 159. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a zár alá vétel közhitelű nyilvántartásba való bejegyzése iránti intézkedésnek volt helye, amelyről a P. Bírósági Végrehajtói Iroda ennek megfelelően rendelkezett. A kifejtettek alapján, az ítéletábra álláspontja szerint a II. rendű alperes végrehajtói irodája részéről a repülőgép lefoglalása és az ezzel összefüggő intézkedések megtétele jogellenesnek minősül.

A felperes által érvényesített nem vagyoni kár tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, miszerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek megsértették jóhírnevét és üzleti titkait, mely kötelezettségének nem tett eleget. Az általa előadottak szerint, a felperes csupán arra alapítva állította, hogy a személyiségi jogait sértő információk az alperesektől kerültek nyilvánosságra, mert ők voltak büntetőeljáráásban felmerült okiratok, adatok, bizonyítékok birtokában. Ez csupán feltételezés, ami nem alkalmas egyik alperes terhére sem a jogsértés bizonyítására. A felperes maga utalt arra, miszerint nem állapítható meg, hogy a sajtónak melyik alperes szivárogtatott ki adatokat, okiratokat, ezért téves az az álláspontja, hogy emiatt az alperesek egyetemlegesen kötelesek a jogsértéssel okozott kár megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy a II. rendű alperes felelős a felperesi repülőgépben 2010. április 12. és 2014. augusztus 12. között a végrehajtó karbantartási, állagmegóvási kötelezettségei elmulasztása miatt bekövetkezett károkért. Indokolásából kitűnően e megállapítását arra alapította, hogy végrehajtó a repülőgépet 2010. április 12-én a felperestől őrizetre „átvette”, ezért ettől kezdődően őt terhelte gondos megőrzésének kötelezettsége. A másodfokú eljárásban beszerezett .../2009. számú végrehajtási iratok alapján az állapítható meg, hogy a végrehajtó a 2. sorszámú, 2009. december 11-én kelt foglalási jegyzőkönyvben rendelkezett a felperesi repülőgép lefoglalásáról azzal, hogy azt a felperes köteles gondosan őrizni és felhívta, hogy a forgalomban való részvételre jogosító okmányokat a légi jármű törzskönyvét az illetékes hatóságnál adja le. A felperes a végrehajtási kifogásában, és a 2009. január 21-én kelt beadványában jelezte a végrehajtónak, hogy az őrzés jelentős költségeit nem tudja vállalni, 2010. április 2-i beadványában pedig intézkedést kért a végrehajtótól, mert a lefoglalt repülőgép és a ... típusú személygépkocsi megőrzését és állagmegóvását nem tudja biztosítani, mert ezek állandó költségeit bevétel hiányában nem tudja fedezni. A végrehajtási iratok között 2010. április 12-én a végrehajtó intézkedésére, továbbá ezt követően a végrehajtó részéről további őrzésre, a repülőgép felperestől való átvételére adat nem merült fel. 2010. április 22-én a végrehajtási ügyben 16., 17. és 18. sorszámok alatt három jegyzőkönyv került felvételre, melyek közül a 16. és 18. sorszám alattiak a lefoglalt ... típusú személygépkocsi felperesi ügyvezetőtől való átvételét és a bírósági bűnelraktárba való szállítását rögzítik. A 17. sorszámú jegyzőkönyv készítésének napja a javítás szerint ugyancsak 2010. április 22., melyben kizárólag az került rögzítésre, hogy az „adós” ügyvezetője átadta a végrehajtónak a cég lefoglalt légi járművének különböző iratait, könyveit. A 27. sorszámú, 2011. július 1-jén felvett, a végrehajtó és a felperes ügyvezetője által aláírt jegyzőkönyv tartalma szerint, az adott napon a végrehajtó átadta, az adós ügyvezetője, **H.Gy.-né** pedig átvette a lefoglalt légi jármű felsorolt iratait, okmányait és vállalta azok tárolását a felperes székhelyén. Rögzítésre került a jegyzőkönyvben az is, hogy a végrehajtó a légi járművet továbbra is az adós őrzetében hagyja, és az eljárás szünetel. A végrehajtási iratok szerint a felperes amiatt, hogy kérése ellenére a végrehajtó nem intézkedett a repülőgép őrzetének átvételéről és azt a 2011. július 1-jei jegyzőkönyvben

rögzítettek szerint továbbra is az ő őrizetében hagyta, végrehajtási kifogással nem élt. Mindezekre tekintettel, mivel a végrehajtó a repülőgépet a felperestől őrzésre nem vette át, őrzési és karbantartási kötelezettség sem terhelte, melyből következően a II. rendű alperes a nem megfelelő őrzésből és a karbantartások elmaradásából eredő károkért nem felel.

A kifejtettek alapján az ítéletábra ítéletet hozott, mellyel az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletét részben, a II. rendű alperes kártérítési felelősségét megállapító részében megváltoztatta és e körben a keresetet teljes egészében elutasította. Mivel II. rendű alperest az elsőfokú eljárás során nem ügyvéd, illetve jogtanácsos képviselte, képviselővel kapcsolatban munkadíjra sem jogosult. Ezért az ítéletábra a felperes perköltség fizetési kötelezettségét mellőzte és egyebekben az elsőfokú ítéletét helybenhagyta. Pervesztessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest az illetékfeljegyzési joga, valamint a II. rendű alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékek megfizetésére.

Budapest, 2018. október 4.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
bíró